

Investeeringis- ja pensionifondide I kvartali 2020 ülevaade

Esimeses kvartalis mõjutas Eesti fondisektorit kõige enam ülemaailmne COVID-19 viirusest tingitud kriis ning sellega kaasnenud maailma finantsturgude kukkumine. Eesti avaliku fondisektori varade maht vähenes esimeses kvartalis 6,8% ehk 371 miljonit eurot ning ulatus 5,08 miljardi euroni (2019. aasta esimeses kvartalis oli kasv 7,8%). Rohkem kui pooltel fondidel langes osaku puhaskäivitus 10-30%.

Põhinäitajad	IV kvartal 2019	Muutus	I kvartal 2020
Avalike fondide varade maht	5,451 mld €	?	5,079 mld €
II samba fondide osakaal	87,2%	?	87,7%
Avalike fondide osakuomanike arv (va pensionifondid)	11 796	?	12 547
Pensionifondide osakuomanike arv	825 969	?	830 443
Tegutsevate avalike fondide arv	47	?	48

Mahuliselt suurim langus toimus kohustuslikes pensionifondides, kus varade maht vähenes kvartaliga 6,3%, ehk 300 miljonit eurot. Kohustuslike pensionifondide varade maht ulatus märtsi lõpus 4,46 miljardi euroni, mis on sarnane 2019. aasta juuli-augusti tasemega. Vabatahtlike pensionifondide varade maht vähenes kvartaliga 11,8%, 176 miljoni euroni.

Protsentuaalselt vähenes enim varade maht esimeses kvartalis aktsiafondides – 22,3%. Selle tulemusena kukkus aktsiafondide varade maht 2009. aasta tasemele, ulatudes 171 miljoni euroni.

Viimase kuue kuuga hakkasid otseinvesteeringud kohustuslike pensionifondide koondportfellis taas asenduma fondiinvesteeringutega. Kui veel aasta tagasi ületasid kohustuslike pensionifondide otseinvesteeringud fondiinvesteeringuid üle kahe korra, siis praeguseks jaguneb nende maht praktiliselt võrdselt – otseinvesteeringuid on koondportfellis 50% ja fondiinvesteeringuid 45%.

Kohustuslike pensionifondide võlakirjainvesteeringud vähenesid esimeses kvartalis 21% ning ulatusid

1,6 miljardi euron. Nende osakaal koondportfellis vähenes 42%lt 35%ni. Investeeringud USA, Prantsusmaa ja Hispaania võlakirjadesse vähenesid ligi kaks korda. Märtsi lõpu seisuga olid suurimad investeeringud tehtud Eesti, Leedu ja Saksamaa võlakirjadesse. Kokku on investeeritud Eesti võlakirjadesse 348 miljonit eurot ehk 8% kohustuslike pensionifondide koondportfellist.

Kohustuslike pensionifondide investeeringud aktsiatesse vähenesid esimeses kvartalis 9% ning ulatusid kvartali lõpus 634 miljoni euron, moodustades 14% kohustuslike pensionifondide koondportfellist. Suurimad summad olid investeeritud nagu varemgi USA, Eesti ja Suurbritannia ettevõtete aktsiatesse. Kokku on investeeritud Eesti aktsiatesse 100 miljonit eurot ehk 2% kohustuslike pensionifondide koondportfellist.

Koos Eestisse investeerivate fondidega ulatus Eesti investeeringute osakaal 14% kohustuslike pensionifondide varadest (2019. aasta lõpus 13,1%).

Peamised arengusuunad ja riskid

- Ülemaailmne COVID-19 viirusest tingitud kriis mõjutas tugevalt pensionifonde, mis investeerivad suures mahus maailma börsidel kaubeldavatesse instrumentidesse.
- Finantsinspeksioon kehtestas kinnisvara- ja eurofondide valitsejatele täiendava aruandluse kriisi ajaks, et jälgida fondide likviidsust, osakute tagasivõtmist ja vara hindamisega seotud riske.
- Pensionireformi tähtaeg lükkus edasi, sest Vabariigi President jättis pensionireformi seaduse teist korda välja kuulutamata ja pöördus riigikohtusse taotlusega kuulutada see põhiseadusega vastuolus olevaks.

[Investeeringu- ja pensionifondide sektori kvartali ülevaated](#)

Viimati muudetud 24.07.2020